

دستورالعمل جلوگیری از آلودگی هوا

کد مدرک: WI-20/00

اول - کلیات

ماده 1- در این آیین نامه عبارات و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف- محدوده ممنوعه تردد : محدوده جغرافیایی داخل شهری است که عبور و مرور برای تمام یا برخی از وسایل نقلیه در آن ممنوع است.

ب- ساعات ممنوعه تردد : ساعاتی از شبانه روز است که عبور و مرور تمام یا برخی از وسایل نقلیه در آن ساعات ممنوع است.

ج- وسایل نقلیه عمومی : وسایل نقلیه ای که در مالکیت یا در اختیار یا نظارت مراجع دولتی یا عمومی بوده و در شبکه حمل و نقل عمومی شهری به کار گرفته می شود.

د- خودروهای آزاد : خودروهایی هستند که بدون نیاز به مجوز، مجاز به حرکت در محدوده می باشند و شامل خودروهای امدادی (پلیس، آتش نشانی، آمبولانس و...)، اتوبوس های شرکت واحد اتوبوسرانی، تاکسی های پلاک نارنجی و تاکسی های خطی فقط در مسیر تعیین شده می باشند.

ه- خودروهای مجاز : خودروهایی هستند که در صورت داشتن مجوز، مجاز به حرکت در محدوده می باشند.

فصل دوم - نحوه اعمال محدودیت و صدور مجوز تردد و چگونگی نظارت بر اجرای محدودیت ها

ماده 2- شهرهای مشمول محدودیت یا ممنوعیت تردد وسایل نقلیه موضوع این آیین نامه در نقاطی که بنا به اعلام سازمان حفاظت محیط زیست، آلودگی هوا ناشی از تردد وسایل نقلیه موتوری بیش از حد مجاز بوده و سهم وسایل نقلیه موتوری و تردد شهری در آلودگی هوای آنها بیش از سایر منابع آلوده کننده باشد، به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست یا شهرداری های مربوط یا نیروی انتظامی و تصویب شورای هماهنگی ترافیک استان مربوط تعیین می شوند.

تبصره 1- وزیر کشور به عنوان نماینده ویژه رییس جمهور برای تعیین ساعات و محدوده ممنوعه تردد و نیز وسایل نقلیه مجاز موضوع تبصره ماده (6) قانون جلوگیری از آلودگی هوا تعیین می شود.

تبصره 2- هرگونه سیاستگذاری و اتخاذ تصمیم در خصوص تعیین محدوده، ساعات ممنوعیت، تعداد و نوع خودروهای آزاد مجاز، مدت اعتبار و نوع مجوز تردد و امثال آن در تهران بنا به پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور و تصویب وزیر کشور و در شهرهای دیگر به پیشنهاد شورای هماهنگی ترافیک استان و تصویب وزیر کشور، تعیین می گردد.

تبصره 3- اعمال هرگونه ممنوعیت و محدودیت تردد باید همزمان با پیش بینی تسهیلات حمل و نقل عمومی لازم برای مردم در آن محدوده باشد.

ماده 3- عبور و مرور وسایل نقلیه مجاز در محدوده و ساعات ممنوعه که مطابق تبصره های ماده (2) تعیین می شود منوط به اخذ مجوز تردد از شهرداری مربوط است.

تبصره- بهای مجوزهای صادره، توسط سازما حمل و نقل ترافیک تعیین می شود.

دستورالعمل جلوگیری از آلودگی هوا

کد مدرک: WI-20/00

ماده 4- در مواقع اضطراری موضوع ماده (7) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا- مصوب 1372 - مجوزهای تردد صادر شده پس از اطلاع از طریق رسانه های همگانی، به گونه ای که اعلام خواهد شد، به طور موقت از درجه اعتبار ساقط می شوند.

ماده 5- شهرداری های کشور ملکف هستند از طریق انتشار آگهی در رسانه های همگانی، مردم را از محدوده ها و ساعات ممنوعه تردد آگاه نمایند و با نصب تابلوهای ویژه با هماهنگی اداره راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در مبادی ورودی محدوده ممنوعه، هشدارهای لازم را به عموم افراد بدهند.

ماده 6- نیروی انتظامی موظف است با نصب تابلو عبور ممنوع در مبادی ورودی به محدوده ممنوعه، از تردد وسایل نقلیه فاقد مجوز موضوع ماده (3) این آیین نامه در ساعات و محدوده ممنوعه مورد نظر جلوگیری کند و با متخلفین برابر مقررات مربوط رفتار نماید، همچنین موارد استثنا را بر روی تابلوهای نصب شده، اعلام کند.

فصل سوم- ساماندهی حمل و نقل شهری

ماده 7- به منظور کاهش تعداد و طول سفرهای روزانه شهری، کاهش مراجعات حضوری به دستگاههای اجرایی، کاهش شلوغی و تراکم ترافیک و ترویج فرهنگ استفاده از وسایل حمل و نقل همگانی در شهرهای بزرگ کشور، شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور موظف است با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و سایر وزارتخانه ها و سازمانها به تناسب موضوع، راهکارهای مناسب را در جهت غیر متمرکز کردن خدمات اداری و بانکی در امور غیر ستادی، توزیع ساعات شروع و اتمام کار (مدارس، ادارات، بانکها، بازار و غیره)، تفویض اختیار امور قابل واگذاری به ادارات تابعه، هدایت شهرداری ها به ایجاد مجتمع های خدمات محله و مناطق شهری و افزایش تعداد شعب ادارات و ارگانهای جاذب سفر به تناسب نیاز جمعیت شهرها و نظایر آن را تدوین و تصویب نماید. همچنین به منظور کاهش آلودگی هوا ناشی از تردد وسایل نقلیه موتوری و تقلیل سفرهای غیر ضروری شهری با هماهنگی وزارت پست و تلگراف و تلفن ترتیبی اتخاذ کند تا کلیه دستگاههای دولتی و موسسات عمومی به ویژه ارائه دهندگان خدمات عمومی، به طور سالانه درصدی از مراجعات حضوری ارباب رجوع خود را با استفاده از شبکه پست، پست بانک، مخابرات، شبکه اطلاع رسانی الکترونیکی و جایگزین اطلاع رسانی و به کارگیری شیوه مکاتبه به جای مراجعه، پاسخگویی کنند.

تبصره - میزان کاهش مراجعات و فهرست انواع خدمات قابل ارائه از راههای یاد شده، در هر سال به پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترافیک و با هماهنگی دستگاههای ذی ربط تهیه و به تصویب شورای عالی اداری می رسد.

ماده 8 - به منظور افزایش ظرفیت ناوگان حمل و نقل داخل شهری، دولت سالانه تسهیلات مناسب را در اختیار وزارت کشور (شرکت ها و سازمان های اتوبوسرانی و حمل و نقل ریلی شهری) قرار می دهد تا با استفاده از آن تسهیلات، به ظرفیت موجود ناوگان اضافه شود. شهرداری های کشور مکلف هستند تا رسیدن به ظرفیت مطلوب سالانه حداقل ده درصد (10%) به مجموع ظرفیت ناوگان موجود اضافه نمایند.

وزارت صنایع و معادن مکلف است به منظور پاسخگویی به نیاز ناوگان حمل و نقل شهری، افزایش ظرفیت تولیدات خود را در زمینه وسایل نقلیه عمومی در اولویت قرار دهد.

ماده 9- به منظور اعمال سیاست های هماهنگ، تعیین خط مشی لازم، هدایت و نظارت بر تغییر سوخت خودروها از فرآورده های نفتی آلاینده به گاز طبیعی و دیگر سوخت های نوین، شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور با همکاری ارگان های مرتبط اقدام های لازم را معمول خواهند نمود.

دستورالعمل جلوگیری از آلودگی هوا

کد مدرک: WI-20/00

تبصره: در جلسات شورایی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که موضوع هدایت و نظارت بر تغییر سوخت خودروها از فرآورده های نفتی و آلاینده به گاز طبیعی و دیگر سوخت های نوین مطرح است از نماینده وزارت نفت با حق رای دعوت به عمل آید.

ماده 10 - به منظور کاهش آلودگی هوا در تهران و شهرهای بزرگ، دستگاه های اجرایی، شهرداری ها، نیروی انتظامی موظفند نسبت به تبدیل به گازسوز نمودن (گاز طبیعی) تدریجی وسایل نقلیه تحت اختیار خود، براساس زمانبندی مشخص اقدام نمایند. سازمان حفاظت محیط زیست کشور موظف است گزارش سالانه عملکرد دستگاهها را به دولت گزارش نماید. این اقدام در مورد نیروهای مسلح با هماهنگی و موافقت ستادکل نیروهای مسلح انجام می شود.

ماده 11- وزارت نفت مکلف است به منظور به حداقل رساندن آلودگی ناشی از سوخته های فسیلی نسبت به تولید و عرضه گازوئیل با استاندارد بین المللی به کمتر از 500 PPM (گوگرد) در حد نیاز اقدام نماید.

تبصره - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است برای به اجرا درآمدن مفاد این اعتبارات لازم را در بودجه سالانه کشور پیش بینی نماید.

ماده 12 - سازمان صدا و سیما مکلف است با همکاری دستگاه های ذی ربط، برنامه هایی را در راستای نمایاندن مزایای تغییر سوخت مصرفی وسایل نقلیه از نظر اقتصادی و زیست محیطی، همچنین برنامه های آموزشی متضمن ملاحظات ایمنی مربوط به گاز سوز شدن را از طریق صدا و سیما، به عموم مردم ارائه نماید.

ماده 13 - موسسه تحقیقات و استانداردهای صنعتی ایران مکلف است بررسی های لازم در مورد تدوین استانداردهای ایمنی گاز سوز کردن وسایل نقلیه را انجام و نتیجه جهت اجرا به مراجع ذی ربط ارائه نماید. مراجع ذی ربط در تولید و اصلاح سیستم سوخت وسایل نقلیه موظف به رعایت استاندارد مزبور می باشند.

ماده 14 - از تاریخ لازم الاجرا شدن این تصویب نامه، صدور مجوز سرمایه گذاری جدید و یا توسعه واحدهای تولیدی موتورهای دو زمانه ممنوع و وزارت صنایع و معادن موظف است تمامی تولید کنندگان داخلی موتورسیکلت های یاد شده را مکلف نماید حداکثر تا دو سال از زمان لازم الاجرا شدن این آیین نامه، تولید خود را با استانداردهای زیست محیطی تطبیق و نوع موتور چهارزمانه را جایگزین نمایند.

تبصره - تردد موتورهای دو زمانه پس از دو سال از لازم الاجرا شدن این تصویب نامه در هفت شهر بزرگ کشور ممنوع است.

ماده 15 - از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، واردات موتورسیکلت های دو زمانه ممنوع است